

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. ENEA POPA

Redacția: Str. Petru Maior No. 7.

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg . . . . . 100 Lei
Pe jumătate an . . . . . 50 Lei
Pe trei luni . . . . . 25 Lei

Calea mântuirii.

„Să se 'nchine Ție Soare-lui dreptății și să te cunoască pe tine Răsăritul cel de sus.” Trop. Nașt.

Creștinătatea serbează azi de nou marea zi din istoria omenirii, dela care se începe o nouă socotire a vremilor — anii dela Hristos.

Gândul minții ne poartă iarăși peste colinele, pe cari a locuit frumoasa Noemi, alungată de foamete în țara Moab, cu toatecă Vetleemul, cetatea lui David, se talmăcește „casa pâinii” — cetatea belșugului de seceriș, stând pe un vârf de colină, împrejmuită de dâlme zimbitoare, plantate cu vii și cu olivi, între cari micul David își păștea turma, când profetul Samuil a trimis după el, să-l ungă de împărat.

Acest binecuvântat pământ a fost menit din veac, ca să primească la „plinirea vremii” odrasla răslăfită alui David, pe Fecioara din Nazaretul Galileei, ca prin ea să se înfăptuească acucuvântul proorocului: „Și tu Vetleeme, pământul Iudeei, cu nimic nu ești mai mic între orașele Iudeei, căci din tine va eși povățuitor, carele va paște pe poporul meu Israil”. (Mihela 5, 2.)

Cum s'apropia Maria de munții Iudeei, se gândia mirată, cum o duce pe ea Dumnezeu, unde trebuie să se nască Isus (Mântuitorul), și cum chiar porunca unui împărat păgân pune în mișcare toate neamurile de pe pământ, ca să se poată împlini o proorocie, făcută cu 7 veacuri mai înainte de unul din profeții lui Israil.

Ce ne-a învățat Christos.

Se împlinesc 1926 ani, de când Isus Christos, fiul lui D-zeu, s'a născut să ne învețe poruncile D-zeești, prin cari putem dobândi, deodată, fericirea din lumea aceasta de pe pământ și din lumea vieții veșnice. Porunca aceasta este cea mai mare dintre toate poruncile și ne spune: „Iubește pe Dnul Dzeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, și cu tot cugetul tău și iubește pe deaproapele tău ca pe tine însuși.” Această poruncă cuprinde toată legea în ea. Cum credeți, oare n'ar fi lumea mai fericită dacă am trăi numai după această poruncă mare și sfântă izvorită

și s'a împlinit întocmai. Sunt trecute acum 19 veacuri de atunci.

Efrata (roditorul) a rodit lumii însetate după adevăr pe cel ce a zis: „Sângele țărilor și al berbecilor mai mult nu l'ai vrut. Datu-mi-ai mie trupul, făcut de mâinile tale. Aicia sunt, Dumnezeu, ca să mă jertfesc după voia ta.”

Lumea a stat și stă uimită în fața marelui fapt, care întrece toată mintea omenească cu strălucirea măreției sale.

Știința și credința se învârt neîncetat în jurul acestui centru de lumină, care niciodată nu se va putea exploata îndeajuns.

Păstorii smeriți și săraci, ca și filosofii (Magii) bogați, plecați în fața noului născut din Maria „plin de dar și de adevăr”, cum zice s. Ev. Ioan, nu vor înceta să aibă urmași, în proporția vremilor de progres, cari tot mai mult vor adânci taina mare a întrupării Domnului, fără să-i ajungă niciodată până la fund, căci: „Mare ești, Doamne, și minunate sunt lucrurile tale și nici un cuvânt nu este destul spre lauda minunilor tale!”

Și atunci și cele mai luminate suflete, cunoscându-te pe tine Răsăritul cel de sus, cad cu smerenia sfântă a păstorilor, să se 'nchine Ție Soarele dreptății, și cu Magii depărtatului răsărit de pe pământ să recunoască în tine pe împăratul, profetul și preotul cel din veac: „Tu ești preot în veac.”

„Nașterea Ta, Hristoase, răsărit'a lumii lumina cunoștinței!” A.

din ieslea Viflaimului? Să trăim așa fel ca să iubim pe Dzeu și pe deaproapele nostru. Să nu urim, să nu înjurăm, să nu bajocorim pe Dzeu și să nu te mâni, să nu faci rău oamenilor și să nu clevețești despre ei. Numai așa, numai atunci iubim pe Dzeu, dacă iubim pe deaproapele, pentru că în fiecare om este o scântee din Dzeu. Pe aproapele nostru îl iubim dacă nu-i facem nimic, ce nouă nu ne-ar plăcea să ne facă alții, ci să facem ce am dori să ne facă alții. Adecă, atunci când e bolnav să-i alinăm durerea, când a căzut să-l ridicăm, când e gol să-l aco-

perim, să-l îmbrăcăm; când e flămând să-l hrănim, când e înghețat să-l încălzim, când e în năcaz să-l mângăem, să-l ajutăm. De vom face acestea vom iubi pe Dzeu. Ca toate lucrurile la început, așa și această poruncă va fi greu de îndeplinit, dar să stăruim, cu tot dinadinsul și cu toată puterea minții noastre și ne vom învăța să facem așa. Cine face așa îndeplinește porunca cea mai mare alui Christos și acelaia îi va fi bine să trăiască pe pământ, iar cine nu va îndeplini această poruncă îi va fi rău și pe pământ și dincolo de mormânt.

Ca să putem trăi așa, trebuie să ne aducem aminte de Dzeu cât de des, nu numai în rugăciunea de seară și demineață, dar și atunci când eșim la lucru, când eșim între oameni, când suntem acasă și când ajungem la vre-o greutate; să ne rugăm lui Dzeu totdeauna să ne ajute să nu greșim, să nu facem ceva rău. Mai ales acum, în zilele acestea sfinte, să facem făgăduință înaintea ieslei sfinte a Mântuitorului, că ne vom strădui să-L iubim pe El și pe aproapele și atunci El s'a născut cu adevărat pentru mântuirea noastră, cari urmăm poruncile Lui.

Dr. Eugen Nicoră.

În vremea aceea...

Iară când s'a născut Hristos în Belleemul Iudeei, o stea minunată a purces din înaltul cerului, călăuzind pe cei trei crai dela răsărit.

Se vedea strălucind în slavă, coborîndu-se câte odată mai jos, când ceața încerca să-i întunece strălucirea.

Când cei trei magi au ajuns în fața staulului unde se săvârșise minunea, steaua s'a oprit și se cufundă în ceață.

Lumea ce năpădisé din toate părțile, ce să ia parte la înscrieri, rămase pe o clipă uimită de strălucirea stelei minunate, pe urmă își văzu de treburi, în căutarea lăcașului de noapte.

Cei trei crai dela răsărit, descălicând de pe Cămile, și luând cu ei darurile scumpe ce aduceau, rămaseră surprinși când aflară staulul aproape gol.

Cățiva păstori se închinau înaintea Copilului, oferindu-i melușei, cari sburdau în jurul ieslei.

Ei aduseră darurile și căzând s'au închinat Lui.

Atunci se auzi de afară o gălăgie mare.

Copiii din oraș și cei veniți cu părinții din depărtări mai mari văzură steaua și aflaseră de sosirea celor trei magi.

Ei intrară în peșteră gălăgioși, dar conțineră din sbenguieile lor, când văzură pe cei trei magi ingenuchiați alături de păstori, ingenuchiară și ei.

Dar Copilul Dumnezeu se închinăse mânuțele spre ei și le zimbi.

Erau aceleași odrasle, cărora a-vea să le spună odată: „Lăsați copiii să vină la mine!”

Copiii înțelegeau.

Văzând strălucirea, ce împrejmua capul Celui nou născut, se apropiară, cu teamă, de scutecele Lui sărace.

Li prinseră mânuțele, îi atinseră părul auriu, încercând să pună mâna pe strălucirea ce-i împrejmua capul.

Nou-născutul încerca să infoarcă privirea spre ei, vesel de bucuria, cu care mititeii sburdau în jurul lui.

Deodată își opri ochii lui albaștri asupra celui mai mititel, un băiat de aproape doi-trei ani și bătu din mânuțe.

Copilul se apropie de El, drăguț, cu bucle negre, crețe, îi prinse mânuțele, și îl sărută pe buclele aurii.

Unul din cei trei crai se ridică mângâind părul creț al copilașului, îl întrebă:

— Cine ești tu?

— Eu sunt Iuda.

— Cine e tatăl tău?

— Tatăl meu e Simon.

— De unde ești tu?

Copilul rămase încurcat și răspunse, pe urmă:

— Nu știu.

Alții, mai mărișori, îi veniră în ajutor:

— Din Iscariot.

Magul clătină din cap:

— Așa dar tu ești Iuda din Iscariot, mititelule!

Și îi mângăe părul negru.

Magul luă o bucată de cărbune și prinse pe perețele alb al peșterii imagina cum mititelul Iuda, sărutat pe micul Isus.

Dar lumina din peșteră era slabă și umbrele dau proporții uriașe de semnului.

Se părea că nu doi copii, ci doi oameni mari stau alături, și unul îl sărută pe celalalt...

Târziu, când zorile își aruncau lumina lor violetă, la poarta staulului, părinții dormitau, iar Copilul lor privea neconținut la imagina de pe perețe, până ce adormi.

Și — li-s'a părut lor, sau lucrul se întâmplase aievea? — Copilul prinse a găngăvi prin somn:

— Amin, amin zic vouă, că unul din voi mă va vindel... Al. Ciura. (Din „Soc. de mâine”)

Vorbe înțelepte.

Te amărăște cineva cu răutatea lui, ori te ponegrește în ochii altora? Așa e organizația sufletului lui. Și nu poți cere ca el să lucreze după părerea ta, ci după a lui. Iar dacă părerea lui este greșită, a lui este și durerea, de a sta închis într-o eroare. Liber este oricine să considere un raționament drept ca fals, dar puțin îi pasă raționamentului de aceasta; durerea rămâne acelaia ce l-a luat pe dos. Plecând de aici, fii bun cu cine te insultă. Și zi oricând: Așa i-a părut lui. Epictet.

Ieri și azi.

Noi, cei din partidul național-țărănesc, precum și alți oameni de bine neînscrși în partide politice, n'am putut păstra niciodată, pentru caracterul politicianului Goga nimic din admirația ce o aveam pentru talentul poetului Goga. Și aceasta nu din orbire de partid, ci fiindcă dl Goga — vorba regretatului profesor univ. Matei Cantacuzino — face parte din șirul acelor intelectuali, cari n'au știut să găsească, în însași intelectualitatea lor, un frâu, o stăpânire de sine, împotriva unor năravuri de politicieni cari micșorează și demnitate și autoritatea morală a celui care se lasă condus de ele. Dl Goga, în timpul cât a petrecut în vechiul regat, și-a însușit în cea mai largă măsură cele mai rele năravuri ale politice oficiale — zi, mai ales, politica liberală — și aceste obiceiuri le-a adus și la noi în Ardeal împreună cu tovarășii săi, dintre cari unii încă petrecuseră în timpul războiului în vechiul regat și și-au însușit în aceiași măsură năravurile rele, aducându-le chiar aici printre noi.

Amintind despre „năravurile rele“ ale politice oficiale din București, nu vreau să zic, Doamne păzește, că toată lumea de-acolo e stăpânită de același năravuri. Dimpotrivă! Se poartă și acolo lupte eroice împotriva acestor rele năravuri, cari nu știu când se vor lecui odată, ca să răsuflăm mai ușor. Aceste rele năravuri le vedem țesute în întreagă acțiunea politică a politicianului domn Goga aici în Ardeal, și le-am putut constata cu ochii la alegerea din Reghin, când dl Goga — politicianul — cutriera satele înconjurat de bătăuși și de averescanii din județ, cari azi au ajuns să se despartă tocmai datorită năravurilor politice ale patronului dlor. Ce a mai rămas din partidul averescan din județ? Nici n'a existat niciodată partid, ci numai o tovarășie de câțiva prieteni (acum se vede, că nici măcar prieteni nu erau), cari și-au dat numele de partid. Azi nu mai există nici tovarășie, nici partid averescan în județ. Dl Bogdan cu tovarășii — adică grosul partidului — a ieșit din partid, iar ceilalți, din tabăra potrivnică, sunt „gogiști“, admirând și dlor mai mult poeziile fostu-

lui poet, decât năravurile actualului politician. Deci de averescani nici pomină nu mai este în județ. S'a dus pe cotcă partidul dlui general. O, dacă ar ști aceasta dl general Averescu, dacă ar cunoaște „gogismul“ regionalist, am zice, al căprariilor săi din județului Mureș, cari îi fac partidul de pomină, de sigur că i-ar chema la raport.

Dar, vorba e. S'a gândit vre-odată dl ex-prefect și ieșit din partid, că va veni și vremea amară de azi, ca chiar dsa, — care îi ridică osane și cântece de preamărire dlui Goga, marelui poet, marelui bărbat de stat, singurului român din Ardeal (cum așa-i zicea dl Bogdan pe acele vremuri când și dânsul era averescan); — să scrie, că „dl Goga este un om cu două fețe și fără nici un obraz, că dl Goga este icoana politicianismului murdar de ultima speță, că dl Goga e o păpușă, că în politică nu plătește o ciapă degerată“. Ieri îl preamărea, azi îl osândește fără cruțare, mai aspru decât noi. Câtă schimbare de ieri până azi! Și cum mai zbiera dl Bogdan împotriva noastră când spuneam — deși, poate, nu așa de spru ca dsa — acelaș lucru despre dl politician Goga. Va să zică totuși noi eram mai aproape de adevăr și atunci când dl fost prefect zgăria norii, ca să ploaie scoverzi averescane. L-am știut aprecia, fără orbire, pe politicianul Goga, dar l-am știut și-l vom ști aprecia și pe politicianul care azi e așa de supărat pe fostul său șef.

Ce mai politică de bazar turcesc! Lumea stă și râde de bazaconiile din bazarul averescan, dar în acelaș timp e și întristată, văzând câtă făcărnicie și ce năravuri rele stăpânesc politica românească, care ar trebui să aibă altă înfățișare și alte obiective (scopuri), mai ales, aici unde alții râd și se bucură de certele românești. Căci ceea ce s'a întâmplat și cum s'a întâmplat între averescanii din județ, este un semn al duhului rău care stăpânește politica românească. Clopotele îl cheamă pe dl Bogdan la liberali. Dar o să te trezești, că și prietenii de ieri ai dânsului tot acolo o să treacă, căci partidul averescan nu mult va mai trăi. Ion Poiană.

Cetiți și răspândiți
„Sămănătorul“

Apa și curățenia trupească.

Așteptăm cu toții cu o nespuse bucurie sărbătorile Crăciunului, pentru a ne odihni trupurile istovite de munca, grea și intențivă depusă până acum. Bucuria aceasta e cu mult mai mare la aceia, cari au ieșit biruitori și sănătoși din această muncă, care pe mulți alții i-a culcat într'un mod nemilos în patul suferinței, al boalei, unde trebuie să-și petreacă mult așteptata și fericita zi a Nașterii Dlui Isus Christos, din cauza necunoașterii izvorului acelei boale care i-a silit să ajungă în această stare. În această zi trebuie să ne aducem aminte și de cei suferinzi a căror număr e mare și această e cu atât mai dureros, cu cât se știe, că din cauza lipsei de curățenie au ajuns în această stare cei mai mulți, fiind cele mai multe boli în strânsă legătură cu curățenia, iar curățenia în strânsă legătură cu apa, iar la apă numai acela nu ajunge care e leneș

și trândav. Apa are însemnătatea cea mai mare dintre toate corpurile de pe pământ. Apa face să crească toate vietățile pe pământ, toate plantele, căci vedem că dacă nu plouă se usucă. Apa mână o mulțime de mașini, mori, ferestrate și atâtea lucruri. Apa se află în toate ascunzișurile naturii. Ea e aceea care face omnirii multe bunătăți. Poate să facă și cele mai mari năcazuri prin inundații, când mână, strică tot ce află în cale, făcând pe om să ajungă la sapă de lemn. Un alt rău mare ne face atunci, când apa de beute plină cu tot felul de microbi și murdării. Atunci ea e adevăratul mijlocitor al celor mai multe boli, între oameni, cari apoi o răspândesc mai departe, secerând mii și mii de suflete, trecând granițele (că boala n'are graniță) unde seceră mai departe.

Boala se încuibă în trupul nostru de cele mai multe ori din cauza necurățeniei. Curățenia e datorită iscusinții și hărniciei omului de a se ținea curat, de a se spăla în toată ziua cu apă caldă, sau rece, dar cu săpun, pe întreg trupul, pentru a

Știri mărunte.

Dorim tuturor abonaților și cititorilor noștri, ca sfintele sărbători să le petreacă cu bine și fericire.

Dar de Crăciun. Cel mai frumos dar de Crăciun, ce ni-l pot face iubii noștri — și-i rugăm chiar, cu multă stăruință, să ni-l facă — este, să-și plătească cât de neîntârziat abonamentul la foaie. Faceți-ne, iubii abonați, acest dar de Crăciun. Tipografia ne cere mereu bani și noi n'avem de unde-i plăti dacă Dv. nu Vă faceți datoria față de noi.

Proximum număr al „Sămănătorului“ apare la 1 Ianuarie 1927.

Reuniunea femeilor române din Reghin a împărțit de Crăciun, pentru copiii săraci, daruri în valoare de 22.000 Lei. Fapta se laudă dela sine.

Societatea Meseriașilor Români din Reghin aranjează, Duminică în 26 Decembrie, (a doua zi de Crăciun) seara la orele 8½, în sala cea mare a hotelului orașenesc, un festival cultural, predându-se vestita comedie „O noapte furtunoasă“ a lui I. L. Caragiale. După reprezentație urmează dans. — Onoratul public românesc este rugat a lua parte în număr cât mai mare la această manifestație a meseriașilor noștri. Prejurile de intrare se pot vedea pe placardele afișate în oraș, iar biletele se pot prenota la farmacia dlui Victor Mera.

Boala M. Sale Regelui. După Crăciun M. Sa Regele va merge la Paris, unde va fi operat, din nou, tot de profesorul Hartmann, care-l operase și mai pe urmă la București. După operație M. Sa va rămânea în spitalul de sub conducerea dlui profesor Hartmann până ce se va vindeca pe deplin.

Averea familiei Brătlanu, după unele socoteli mai noi, face 600 milioane Lei. Frumoasă avere! Și când te gândești, că această colosală avere s'a câștigat abia într'o jumătate de veac!

Alegerile din Ungaria. La începutul acestei luni au avut loc alegerile

de deputați în Ungaria. Din alegeri a eșit cu număr mai mare de deputați dl Bethlen, primministrul Ungariei, carele pe vremea alegerilor din primăvară ale dlui general Averescu și-a trimis în țară la noi un pricepător, ca să învețe „șurubăriile“ alegerilor românești. Liberalii și averescanii au reușit să facă să treacă peste șapte țări și mări faima șurubăriilor, ce se învârt la alegerile din România. Poate datorită acestor șurubării a reușit și dl Bethlen în Ungaria.

Deralarea unui tren de marfă. Zilele trecute trenul de marfă No. 6813 venind spre Tg.-Mureș, între gara Ludoș și Iernut vre-o zece vagoane de marfă a sărit de pe șine și au fost trase așa mai departe până la un pod, ce duce peste Mureș. Aici vagoanele s'au lovit cu toată puterea de podul de fier. Unele din ele s'au zdrobit de tot, iar altele au suferit stricăciuni mari. Sunt pagube de milioane.

Pedeapsă. Consiliul de războiu din Cluj a pedepsit cu câte 3 luni temniță și 500 Lei pedeapsă în bani, pe doi unguri cari au rupt și și-au bătut joc de tricolorul românesc de pe statua lui Mihai Viteazul dela Guruslău.

Cutremur de pământ. Orașul Kepli din Armenia a fost nimicit de un puternic cutremur de pământ. Au murit 50 oameni și s'au rănit 500.

Dl Florea Bogdan și-a dat demisia din partidul averescan. Bravo! Trăiască averescanismul pentru care dl Flore a cheltuit atâtea cerneală și hălălală. Dl Bogdan spunea într'o gazetă ungurească, că va rămânea pe „prundu“ vieții publice, dar nu știe în care partid va trece. Noi credem, că dl B. rămâne în noroiul politice românești și va trece la liberali sau la dl Cuza. Drum bun, frate române. Și foștii tovarăși ai dlui Bogdan fac politica mărunță, ce le-o pune în cârcă dl B., dar nu-i mai puțin adevărat, că politica ce-a făcut-o dsa de când și-a luat printre noi aiere de „Moise“ este cea mai clicașă, cea mai egoistă, mai personală, mai plină de ură și periată de venitate personală.

Să fie fericit dl Bogdan în partidul în care va trece, dar să-și schimbe

alunga de pe noi milioanele de microbi. Microbii sunt niște vietăți mici, cari nu se văd cu ochiul, ci numai cu ochian, numite microscop. Aceste vietăți se află pe toate lucrurile care ne înconjoară și cari sunt cauza tuturor bolilor. De acești microbi omul numai prin curățenie, prin spălare se poate scăpa. Acel om care ține la sănătatea lui, la mândria lui de om, în toată ziua își face curățenie în casă și odată cel puțin la săptămână își spală podelele cu leșie, omorând astfel microbii din casă. Acest om nu se va așeza la mâncare până nu-și va spăla mâinile și până nu-și îndepărtează toată murdăria de sub unghii, care nu e altceva, decât o grămadă de microbi, cari atunci cu mâncarea de pe mână îi introduce în trup, unde stau la pândă așteptând clipa ca trupul să slăbească — de pildă o răceală, — ca să ajungă stăpâni în noi, ca să ne trântescă la pat, pe săptămâni, pe luni, ba chiar pe ani. În gură încă sunt o mulțime de microbi, de acela și gura trebuie, în fiecare demineață și după fiecare mâncare, să o clătim cel puțin cu

apă, care îndepărtează pe lângă microbi și resturile de mâncare rămase în gură, care face să se strice dinții mai iute. Nu-i de ajuns să ne spălăm numai pe noi, ci și hainele cu cari ne îmbrăcăm să fie curate, lucrurile cu cari umblăm, vasele din cari mâncăm și mai ales să fim cu băgare de seamă la păharele de prin crășme. O mulțime de boli se iau de prin crășme, din cauza că păharele nu se prea curăță într'un mod conștiincios. Odată cu 12 ape s'a spălat un pahar, a beut omul în speranța că paharul va fi curat și când colo amar-nic s'a înșelat, că peste 8 săptămâni se trezește cu freanța, cu sifilisul la gură.

Apa nu curățește trupul numai din afară, ci-l spală și pe din lăuntru. Cu acest prilej apa îndeplinește 2 mari lucruri: pe de o parte ne spală din lăuntru, adică îndepărtează din noi toate lucrurile stricate, care nu mai trebuiesc trupului, toate otrăvurile, cari dacă ar rămâne în noi ne-ar otrăvi, ne-ar învenina și am muri, — pe de altă parte ea este tot odată și un nutremânt al trupului

puținel năravurile. Pe săteni îi sfătuim prietenește să nu-l urmeze pe dl Bogdan, căci dl Bogdan se folosește de ei ca de niște proști. Dl Bogdan crede, că sătenii noștri sunt niște proști, căroră le poate porunci orice și ei vor face. Dl Bogdan scrie în foaia dânsului, că dacă dânsul vrea poporul ar alege de deputat sau senator chiar și o pălărie ori un hoț. Aceasta e o insultă la adresa poporului de ale cărui slăbiciuni dânsul se folosește și e o rușine pentru acela care spune astfel de vorbe. Așa părere josnică are dl Bogdan despre poporul român? Intoarceți-vă fața dela un om care astfel vă prefuește.

Poșta redacției:

Dlul R. B. la Gl. P., Reghin. Din răspunsul — schiop — ce-l dați la cele scrise în această foaie privitor la atacul Dv. din noaptea de 12 Nov. c., constat o oarecare îndreptare în limbajul Dv. „cu vârfuri de ghete” și alte flori de stil. E o minciună, însă, că aș fi fost de față „personal” când Vi s'a dus firma acasă, căci atunci eram în Cluj. În al doilea rând e mare deosebire între fața Dv. din miezul nopții și ceace am spus eu dlui dir. Boeriu. Dv. mi-ai amenințat viața; eu l-am spus dlui Boeriu, — cam violent, ce-i drept — că a făcut o faptă rea prin felul cum a condus adunarea Eforiei și l-am pus în vedere, că o să încep în contra d-sale o campanie de presă, spre a fi înlocuit, dacă va continua să-și plece capul așa de slugarnic înaintea unui politician. De puterea pumnilor n'a fost vorba și nu mă votu folosii niciodată de ea, ca să atac pe cineva, dar voui ști să-mi valorific viața împotriva oricui. Deci, învinuirea Dv. cu „atacurile” e o simplă scornitură.

No. 881 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 8577—1926, a Judecătoriei mixte din Reghin în favoarea reclamantului Hönig și Mösler reprezentat prin avocat Dr. E. Keintzel pentru încassarea creanței de Lei 4935 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 28 Decembrie 1926 orele 4 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 7900 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 7 Dec. 1926.

Crețiu,
șef-portărel.

Cadouri pentru Crăciun și anul nou.

Rugăm cercetați depozitul spre a Vă convinge
Librăria Nouă, Reghin.

Delegația permanentă a orașului Reghin.

No. 4603—1926.

Publicație de licitație.

Având în vedere, că licitațiunea, ținută astăzi în 10 Decembrie 1926 privitoare la închirierea restaurantului în parcul Regina Maria No. 4 (pe durata de trei ani: 1 Ian. 1927 - 31 Dec. 1929) din lipsa unui ofert reglementar n'a avut nici un rezultat în sensul art. 79 din legea asupra contabilității publice se ordonă prin aceasta ținerea unei noi licitații în ziua de 28 Decembrie 1926 pe baza condițiilor de contract și caietului de sarcini din 3 Noembrie 1926, cari se pot vedea până la ziua fixată în odaia No. 9.

Ofertele scrise, pecetluite și corespunzând în toate prescripțiunilor amintite din legea asupra contabilității publice se vor înainta

în 28 Decembrie 1926

dela ora 8 până la ora 10 a. m. delegației permanente în odaia No. 12, când deschiderea ofertelor acceptate se va urma în prezența oferentilor.

Din ședința delegației permanente a orașului Reghin, ținută în 10 Dec. 1926.

Primar: Secretar:
I. Popescu. Graffius.

SIRPINOLUL SIRPINOLUL SIRPINOLUL

este cel mai bun medicament în contra boalelor de plămâni, așa ca tuse, tuse convulsivă (măgărească), asthmă și pentru tuberculotici. — Se află la

Farmacia V. MERA
REGHINUL-SĂSESC

nostru. Ea ajută la mistuire, ea face să se desfacă toate mâncările în trupul nostru, ea se preface în sânge și acest sânge, nu e altceva, decât apă în care sunt cuprinse toate alimentele în formă curgătoare, ca astfel să ducă hrana în întreg trupul, la fiecare mică particică din trup pentru a o hrăni. Omul poate să flămânzească mai multe zile, dar nu poate să se lipsească de apă. Îndată începe să simtă, că i se usucă gura, are amețea și-l prinde chiar nebunia, dacă nu bea 2—3 zile. De multeori omul când se așază la mâncare mai bucuros bea un pahar de apă decât să mănânce. Văzând că ce însemnătate mare are apa pentru trup, să vedem care apă e bună de beut. O astfel de apă trebuie să fie dintr'un izvor, fântână curată, care să nu fie pe lângă vre-un șanț murdar, sau bălți unde să scaldă porcii, rațele, găștele sau alte animale, ci să fie în locuri curate, ferite de orice murdărie. Apă pusă într'un pahar să nu se vadă plutind în ea nimic, să fie limpede, fără culoare, fără gust, fără miros și rece. Dacă avem

apa aceasta bună când trebuie să o bem? Vor zice toți: atunci când ni se sete. În prvința aceasta e o lege; să nu bei apa când ești ostenit și încălzit, înainte de mâncare și nici în decursul mâncării, căci toți știu că bându-o astfel te umflă și îndată îți pierd pofta de mâncare. De aceea apa e mai bine să o beai, ori după mâncare, sau chiar mai bine la 2-3 ore după mâncare, când începe și mâncarea mistuită puțin, să iasă din stomac. Dacă o beai astfel ajuți ca golirea stomacului să se facă mai iute și la acest timp o cere chiar și stomacul. Dacă însă omului îi este sete, poate să bea apă și în decursul mâncării, numai cât atunci observă, că nu mai poate să mănânce atât cât și-a propus. Apa se elimină iute din stomac, atunci când e gol stomacul, dar când e plin, atunci stă mult în stomac și îți ține saț.

Dacă ne vom îngriji trupul să ne fie curat, atunci vom putea zice zicala bătrânească „că numai în trup sănătos este minte sănătoasă”.

Dr. Vasile Nicolescu
medic.

Delegația permanentă a orașului Reghin.

No. 5199—1926.

Publicație de licitație.

Delegația permanentă a orașului Reghin închiriaza în sensul §§ 72—84 din legea asupra contabilității publice și art. 215 din legea pentru unificarea administrativă:

1. Hotelul proprietatea orașului cu 27 odăi și locuință pentru chirie (4 odăi),

2. Cafenea, constătătoare din 2 localuri,

3. Grădina de iarnă,

4. Curtea pentru pasageri cu 3 grajduri și încăperile laterale,

5. Restaurantul cu o localitate în parter în Calea Mihai Viteazul No. 1, pe calea unei licitațiuni publice pe durata de 6 ani, adecă dela 1 Aprilie 1927 până la 31 Martie 1933 cu dreptul de-a prelungi contractul din partea noastră cu încă 2 ani, adecă până la 31 Martie 1935.

Prețul de strigare este 220.000 Lei adecă douăsutedouăzeci mii Lei anual.

Caietele de sarcini, proiectul de contract și inventarul despre aranjament se pot vedea până la ziua licitațiunii în camera No. 9.

Ofertele scrise, pecetluite și corespunzând în toate prescripțiunilor amintite din legea asupra contabilității publice se vor înainta

în 28 Februarie 1927

dela ora 8 până la 10 a. m. delegației permanente, Primăria, camera No. 12, când deschiderea ofertelor se va urma în prezența oferentilor.

Din ședința delegației permanente a orașului Reghin, ținută în 15 Dec. 1926.

Primar: Secretar:
I. Popescu. Graffius.

No. 883 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 8590—926 a judecătoriei mixte din Reghin în favoarea reclamantului Berman Leon reprezent. prin avocatul Dr. Mih. Mendel pentru încassarea creanței de Lei 4378-80 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 31 Dec. 1926 orele 4 p. m. la fața locului în Șarmaș unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 12000.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 13 Dec. 1926.

Crețiu,
șef-portărel.

Orice
mâncărime
de piele, râte,
dispare în decurs de
3 zile întrebându-se alifia

„SCABIOSAN”

preparatul farmacistului
Neagoș Tg. Mureș.
Comandați direct
sau la farm.
„MERA”
REGHIN

No. 513 ex. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în sensul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: 1 casă de lemne care în urma deciziei No. 9997 din anul 1925 al Judecătoriei de ocol Reghin s'au executat în 23 Iunie 1926 în favoarea executorului Francisc Bertin reprezent. prin adv. împotriva executorului locuitor în comuna Peris pentru încassarea capitalului de 1000 lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 15.000 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, în baza deciziei No. G. 12914—1926 al judecătoriei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 3 Ianuarie anul 1927 la ora 3 p. m. în comuna Peris pe lângă solvirea, în bani gata și în caz necesar și subprețul de strigare.

Dat în Reghin, la 14 Dec. 1926.

Crețiu, șef-portărel.

No. 882 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 8609—1926 al judecătoriei mixte din Reghin în favoarea reclamantului Berman Leon reprezentat prin avocat Dr. Mihailă Mendel pentru încassarea creanței de Lei 10965 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 31 Decembrie 1926 orele 3 p. m. la fața locului Subcetate unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 11000 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 12 Dec. 1926.

Crețiu,
șef-portărel.

No. 900 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 13244—926, a judecătoriei de ocol din Reghin în favoarea reclamantului Teiu Ioan a Sandului reprezentat prin Dr. Alex. Ceșuanu pentru încassarea creanței de Lei 2300 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 7 Ianuarie 1927 ora 10 p. m. la fața locului în Glăjăria unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 8000.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 16 Dec. 1926.

Crețiu,
șef-portărel.

No. 975—926. not.

PUBLICAȚIUNE.

Să aduce la cunoștință celor interesați că în ziua de 27 Decembrie c. ora 2 p. m., se va da în arândă prin licitație publică manipularea crișmei comunale în legătură cu brevet de prăvălie și tutungerie proprietatea comunei Chiherul de sus pe timp de 3 ani dela 1 Ianuarie 1927.

Prețul de strigare 10.000 Lei. Vadiu 10 procente.

Condițiunile și informațiuni să pot lua între orele oficioase în biroul notarial.

Chiherul de sus, 12 Decembrie 1926.

Al. Mureșianu, notar.

No. 903 exec. 1926.

Publicare de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 1318—1926 a judecătoriei mixte din Reghin în favoarea reclamantului Ioan Stiplacsek reprezentat prin avocat Dr. Desideriu Kapusy pentru încassarea creanței de Lei 10050 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 5 Ianuarie 1926 orele 10 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 45000.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 16 Dec. 1926.

Crețiu,
șef-portărel.

„Un rău guvern comite două feluri de rele, unul trecător, altul permanent (statornic), unul material, altul moral! Cel material se poate vindeca! Au cheluit în lefuri și procopseli avutul țării, vom aduna iarăș ca furnica, acel avut risipit... Dar vai! Ceeace nu se poate vindeca, ceeace nu se poate îndrepta, este când corupția a pătruns madaua unei națiuni și când materialismul (pofta de-a te îmbogăți repede și fără muncă) și-a înfipt cuiul lui în inima unui popor. Când numele de patrie nu mai servă decât pentru a investimanta poftele rele, instinctele joase și perverse; când lăcomia, setea de bani și de onoruri au înlocuit toate instinctele nobile, toate avânturile frumoase; când incapacitatea învinge meritul și imoralitatea învinge onestitatea și probitatea, ce se întâmplă atunci? — Ințelul cu ințelul exemplele rele se coboară de sus. Sufletul națiunii se tulbură, bunul ei simț se întunecă și cuvintele cele mai sacre își pierd însemnătatea lor, căci nu „agitația sfântă a ideilor poate vreodată pierde pe un popor“, ci ațâțarea poftelor necurmăte, neastâmpărul patimilor vinovate.“

(Aceste cuvinte au fost rostite în Parlamentul României (mici), prin anii 1868—1870, de marele român Alexandru Lahovari. Le supunem meditației tuturor Românilor, căci astăzi, mai mult ca atunci, viața publică a României este bântuită de relele însemnate mai sus. Nota Red.)

Declarațiile dlui Dr. Iuliu Maniu, președintele partidului național-țărănesc, făcute la adunările din Brașov și București.

Cu prilejul mărețelor adunări ținute de partidul național-țărănesc, la Brașov și București, dl Iuliu Maniu a făcut următoarele declarații:

„În urma realizării fericite a libertății și unității neamului, vroiam să dăm expresiune vie și adevărată geniului român, ca să fie puse în valoare însușirile mari ale poporului român în Stat propriu.

De aceea au fost jertfele înaintașilor noștri, de aceea Ardealul și Bănatul și-au avut și martirii lor și ne-au arătat calea să știm a ne înălța la gradul de demnitate de care este vrednic poporul român.

Prin Statul național român vroiam să avem mijlocul sigur pentru dezvoltarea socială, economică-culturală a poporului — prin stări noi mai civilizate, mai morale, mai înaintate decât în trecut.

Dacă prin martiri am ajuns să ne facem un Stat național — pe de altă parte, anii ce-au trecut dela înfăptuirea lui, nu ni-au întărit nici economiceste, nici culturalicește, nici n'avem libertățile după cari am râvnit și, mai prejos de toate, nu s'a ridicat, la valoarea ei adevărată, demnitatea cetățeanului român, demnitatea cetățenească care trebuie să fie patrimoniul (bunul) poporului nostru cum este al oricărui popor civilizat.

Am ajuns, în țara noastră proprie, — în special în Ardeal și Bănat — jertfa umilirii naționale și a pauperizării (sărăcirii) economice.

În locul progresului claselor producătoare — scăderea puterii lor, iar elementul românesc este, durere, întrecut de aceia cari n'au contribuit cu nimic la închegarea României Mari.

Unde este întărirea, însănătoșirea structurii sociale românești? Drepturile cetățenești cari sunt împreunate de starea de civilizație a omenirii — sunt încălcate, cetățenii bătuți de jandarmi, presa confiscată, iar adunările convocate când nu sunt oprite în mod formal cetățenii români sunt împiedecați prin jardami să participe, cum s'a întâmplat și astăzi.

Demnitatea cetățenească se respectă prin faptul că țara este realmente condusă de cetățenii ei — că aceștia nu sunt loviți în drepturile pe cari legile eșite din libera lor voință li le dă și le garantează și că forța publică și autoritatea de Stat, cărora trebuie să se supună, este o emanațiune conștientă a voinții lor colective în scopul de-a face posibilă existența Statului și conviețuirea cetățenilor săi.

Noi stăm atât de rău sub acest ra-

port, încât trebuie să ne acoperim fața de rușine și durere.

Dreptul acordat prin legea electorală care este chemată să asigure și să înfăptuiască acest postulat (cerință) al demnității cetățenești, nu există decât pentru a se da prilej de-a fi batjocorit.

Dir toate acestea trebuie să tragem, însă, învățăturile.

Partidul național, în urma tradițiilor Ardealului și Bănatului, a făcut Unirea, cu hotărârea ca în România-Mare poporul să-și găsească deplina ocrotire economică, culturală și socială și asigurată calea desăvârșirii naționale înlăturându-se piedecile ce-i stăteau în cale în timpul dominațiunii streine.

Statul român să fie expresiunea sinceră a națiunii prin conducerea lui prin popor pentru popor.

Am dat mâna de aceea, din primul moment, cu partidul țărănesc, care avea același gând curat ca și noi. În hotărârea noastră de-a merge împreună pentru aceste mari idealuri, țin să arăt întreaga recunoștință dlui I. Mihalache pentru căldura și hotărârea neștrămutată cu care a lucrat în acest scop.

Dacă noi în lupta pentru deșteptarea masselor populare am găsit în vechiul Regat un popor înzestrat cu cele mai înalte calități — atunci în dl. Mihalache am aflat cel mai demn reprezentat al masselor, care a avut puterea sufletească să ia în mână organizarea politică a masselor țărănești și curajul să arate unde este rana adevărată a vieții noastre de stat.

Rana adevărată a țării este produsă de înlăturarea dela conducerea țării a masselor unindu-se laolaltă clase oligarhice de diferite origini, cari, chiar sub țaria vremurilor când au fost silite să dea reforme, le-au dat cu gândul rezervat al vorbei cunoscute: „să se facă reforme, dar să nu se schimbe nimic“ și le-au anihilat (nimicit) prin aplicarea lor.

Votul universal s'a aplicat așa precum știți, încât diferite clase sociale nu sunt reprezentate în parlamentul țării a cărei imensă majoritate sunt reprezentanții sau servitorii aceleiași oligarhii politice care a condus țara și înainte de război.

Constrânși, au făcut reforma agrară — dar astfel ca țărănimea să devină clăcașă oligarhiei financiare și exploataată în bună parte de aceleași straturi sociale cari conduceau viața economică a țării și înainte de război.

Scopul nostru este, cu hotărâre fixat, ca în țară să se facă reformele cu adevărat necesare, întronând un

regim de cinste și dreptate; — să schimbăm sistemul legilor noastre înlăturând legile rele și aplicând imediat pe cele bune.

Partidul național-țărănesc a chemat masele sub steagul său nu numai ca să ia puterea, ci ca masele poporului să dea cuvântului nostru țarie pentru regenerarea țării și să contribuie la dezvoltarea gândului politic care corespunde stărilor reale de astăzi și justelor aspirațiuni de civilizație și de viață de Stat ale unui popor conștient de vremurile în cari trăiește.

Cunoașteți cu toții mizeria economică și financiară de care suferim, simțiți cu toții scumpetea grozavă din cauza căreia abia mai putem trăi. A fost de datoria partidului nostru ca să punem această chestiune în fața parlamentului și să luăm la răspundere pe miniștrii răspunzători de acest dezastru economic.

A interpelat d-nul Madgearu, deputat. A interpelat distinsul specialist deputat Răducanu, au interpelat foștii miniștri Aurel Vlad și Mihai Popovici. Toate zadarnic. N'a răspuns nici un ministru. D. dr. Aurel Vlad a interpelat pe d. ministru de interne pentru țărăni din Ardeal impușcați cu ocazia alegerilor. De șase luni n'a primit nici un răspuns. D. Aurel Vlad, care pe vremuri, într'un parlament străin, n'a rămas nici odată fără răspuns când reclama acolo drepturile poporului românesc. Este fără precedent în analele parlamentarismului această procedare în urma căreia în cele mai importante chestiuni de stat un fost prim ministru al țării și foști miniștri rămân fără răspuns (Voci unanime: rușine.)

D. Maniu continuă a arăta cum cei 67 deputați naționali-țărăniști ar puteau sili guvernul să răspundă la aceste întrebări prin împiedecarea ori căror alte discuții până ce nu primește țara acest răspuns. Ori, dacă deputații naționali-țărăniști s'ar folosi de această calitate a lor ar răsuna țara de incriminările lor, că partidul nostru împiedică parlamentul averescan să lucreze. Ori partidul nostru știe că guvernul și parlamentul actual nu-i capabil să lucreze. Sunt împiedecați de neputința lor și de patronii lor. De aceia am lăsat să vadă însuși țara acest lucru. Ați văzut, că n'au lucrat nimica, atât doar că au prezentat proiectul de lege pentru sporirea impozitelor și a taxelor atât de asupritoare mai ales pentru populația nevoiașă.“

Cărți de lucru

pentru lucrătorii calificați și muncitorii din fabrici — cu extrasul din legea referitoare la industrii și meseri, se găsesc de vânzare la

Libr. Nouă Reghin

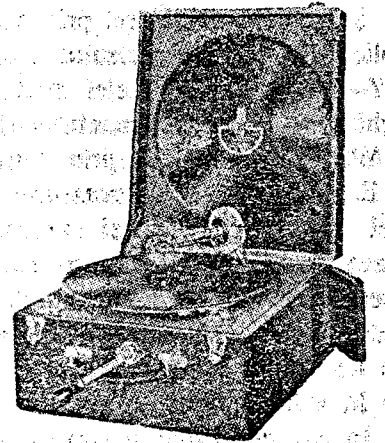
Cereti

VINUL de CHINA FERUGINOS

Cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Prep. farm. NEAGOS — Tg. Mureș —

Se poate comanda direct. Depozitul la Farmacia V. MERA

ODEON

Principele
Gramofoanelor!!
au sosit la
„LIBR. NOUĂ“, REGHIN

A apărut!

CALENDARUL

A apărut!

MUREȘULUI

PENTRU ANUL
1927

Cu un conținut bogat și variat.

Este cel dintâiu calendar românesc din jud. Mureș.

Datorința fiecărui bun român e să cumpere acest calendar.

Prețul unui exemplar 20 Lei.

Revânzătorii de la sate primesc rabatul cuvenit.

Red. „Cal. Mureșului“, Librăria Nouă Reghin.